

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre . . . . . 3 korona.
 Egészévre . . . . . 12 „
 Vidékre: Negyedévre . . . . . 5 „
 Egészévre . . . . . 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Ráczló József.

== Egyeszeszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Rákóczi-ünnep.

— május 22.

Debrecen város közönsége ma délelőtt ünnepelte a magyar szabadság legnagyobb vértanújának, II. Rákóczi Ferencnek áldott emlékezetét.

Épen a mai napon volt kétszáz esztendeje annak, hogy a Pro libertate zászlókat, a Rákóczi lobogóit kibontották s megkezdték a dicsőséges, szent, nagy és örök fényével a hazára sugárzó kurucszabadságharcot.

Ezt a nevezetes kétszázados évfordulót az egész ország kegyelettel megünnepli. Kassán nagyszabású Rákóczi-kiállítás készül; Budapest már megtartotta országos Rákóczi ünnepét; Kolozsvárott ifjúság és polgárság együtt lelkesedik a holnap után lefolyó nemzeti ünnepért; és ime Debrecen, melyet annyi szál füz szorosán a Rákóczi-korszak dicső emlékeihez, a mai napon szintén meglengette a Rákóczi nevével megszentelt nemzeti zászlót.

A város apraja-nagyja már kora reggel talpon volt. A ref. nagytemplom és a kath. templom körül már jókor összegyűlt a lelkes hazafiak tábora. A kerületi verseny tüzes vérű ifjai dalolva, éljenezve járták be az utcákat, melyeken sűrű tömegekben hullámozott a nép.

Az ünnep kétrészből állt. Elsőben a hatóságok a közönséggel az ev. ref. nagy templomba, majd a róm. kath. templomba vonultak istentiszteletre; azután következett Debrecen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának ünnepies diszközgyűlése, melyen Puky Gyula főispán mondott elnöki megnyitót, Thaly Kálmán tartott ünnepi beszédet s a városatyák elfogadták a tanács indítványát Rákóczi hamvainak haza szállítása érdekében.

A diszközgyűlésről s az egész Rákóczi-ünnepről részletes híradásunk jön ez:

Az istentiszteletek.

Nyolc óra után gyűlt össze a hatóságok serege s a város törvényhatósága a városházán, a honnan bevonultak az ev. ref. nagytemplomba, mely zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel.

Az ünnepi menetben diszmagyar ruhásan résztvettek, élükön Puky Gyula főispánnal, Rásó Gyula alispánnal és Dobiecki Sándor, Thaly Kálmán képviselőkkel, a kir. tábla, kir. törvényszék, közjegyzői kamara, kir. pénzügyigazgatóság, m. á. v. üzletvezetőség, a kir. posta s az összes városi, megyei, állami hivatalok, körök, testületek, iskolák, egyesületek és intézetek.

Az ünnepi szónok Dicsőfi József lelkész volt, — a ki a templomi énekek közt remek beszédet mondott,

Az énekkar örömeke után az ünneplők a róm. kath. templomba vonultak.

Az utcán a nagytemplomtól a városházáig a kerületi tornaverseny 1500 diákja állott sorfalat zászlók alatt.

A mint a diszruhás hatóságok elindultak, a diákok levett kalappal a Himnusz énekeltek, aztán két oldalt gárdául sorakoztak az ünnepi menet mellé.

Igy haladtak óriási éljenzés, harangzugás és a Himnusz sok ezer torokból hangzó éneklése közt a róm. katolikus templomba.

A róm. kath. templom viráglugassá volt varázsolva s színültig megtelt előkelő, diszes ünneplő közönséggel.

Az ünnepi nagy misét dr. Wolafka Nándor v. püspök celebrálta fényes papi segédlettel. Gyönyörű szavakban emlékezett meg Rákócziról s a közönség a legtisztább áhitattól megilletve vonult a róm. kath. templomból a városháza udvarára.

Az ünnep színhelye.

A város diszközgyűlését a városháza udvarán tartották meg.

Az udvart remekül feldiszitették. Vecsey Imre főjegyző egész éjjel felügyelt a diszitő munkálatokra, melyeket jó izléssel Gyöngyösi Viktor színházi festő tervezett.

Az udvart két részre osztották. A főbejáratnál jobbra a Kossuth-utca felől állt középen a diszes szónoki sátor. A szószék mögött a magyar címer, jobbra-balra a város és a Rákócziak címerpajzsa. Két oldalt magas emelvények állottak

számozott ülőhelyekkel, középen pedig zöld székek. Mindezt korlátok vették körül kék-sárga diszítésű oszlopok, zászlók és tölgyfalevél koszorúk. A szónoki sátor kék-sárga menyezete fölött diadallal lengett Rákóczi kék-piros lobogója.

Az udvar másik részében padok állottak.

Elmult 10 óra, mire a hatóságok, a diszruhás ünneplők el foglalták helyüket az emelvényen.

Ekkor már roskadásig megtelt ünneplő közönséggel az udvar minden zuga, a városháza belső folyosóinak minden ablaka.

A diszközgyűlés.

Puky Gyula főispán pontban 10 óra 25 perckor nyitotta meg a diszközgyűlést. A felső és alsó emelvény-padokon s az első széksorokban foglaltak helyet, legnagyobb részt diszmagyar ruhában, felséges festői csoportokban: Kiss Áron ev. ref. püspök, dr. Wolafka Nándor róm. kath. püspök, Thaly Kálmán, Dobiecki Sándor, Benedek János orsz. képviselők, a pozsonyi Toldi-Kör küldöttei, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, Szegheő István, Kölesey Sándor kir. táblai bírák, Rásó Gyula alispán, Tolnay Kornel, Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly, Abrahám László, Körner Adolf, Király Gyula, Bészler Károly, Csóka Samu, Szabó Kálmán, Roncsik Lajos, Szücs Miklós törvényszéki elnök, Szunyogh Péter, Dienes Barna, Igyártó Sándor, Simonffy Imre, Szabó Kálmán kamarai elnök, Komlóssy Dezső, Boldizsár Kálmán, Lestyán Adorján kir. közjegyző, Géressy Kálmán, Csiky Lajos, Váczy János, dr. Varga Lajos, K. Tóth Kálmán, Kiss Albert, Várady Károly, Dicsőfy József, Dóczy Emil, Csath Zsigmond, Popovics István, Boczán Elemér stb. továbbá a városi törvényhatóság összes bizottsági tagjai.

Puky főispán a következő szép megnyitó beszédet mondta.

Puky Gyula főispán megnyitója.

Tisztelt közgyűlés!

Debrecen város törvényhatósági bizottságának f. évi március hó 30-án tartott közgyűlése elhatározta, hogy II. Rákóczi Ferenc örökdiességű korszakának emlékéért, e korszak kezdetének 200 éves évfordulója alkalmából, a mai napra kitűzött diszközgyűlés tartásával megünnepli, Erre az ünnepre gyűlt össze ez órában váro-

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású —MOLLITERGIN— arcz s kézbor finomító szépítő szerét, mely folyadék amíg ártalma lanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatására nézve azokat jóval felülmulja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezet a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, a poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. — Egy üveg MOLLITERGIN-árá 1 kor.

sunk törvényhatóságának bizottsága s bizottságunknak hazafias érzelmelel résztvevő illusztris vendégei, Meleg érzelmmel üdvözlöm mindannyiát.

Nem lehet céloim, sem feladatom, tisztelt közgyűlés, ennek az elnöki megnyitónak szűk keretében II. Rákóczi Ferencz dicső korának történelmi nagy jelentőségét ismertetni, — nem lehet feladatom akkor, midőn erre a feladatra az a férfiú volt szives vállalkozni, a ki a Rákóczi-kornak legavatottabb ismerője s a ki mély tudásával annak a korszaknak magasztos emlékeit bizonyára leghibebben fogja elibénk tárni: hazánk nagyérdemű történetírója s városunk egyik országgyűlési képviselője, Thaly Kálmán ur. — Csak egyet akarok megjegyezni és ez az, hogy senki ne tartsa ezt az ünnepet akár az egyik, akár a másik politikai párt kizárólagos ünnepének. Ünnepe ez a magyar haza minden igaz fiának egyformán, — annak a hazának, mely bizonyára nem él vala 1000. évet, ha nem voltak volna hű fiai, akik érette életüket áldozták — s nem is élne soká, ha nagyjai emlékének ápolásával a nemzeti érzés és öntudat erejét ébren tartani többé nem tudná. Azért csak a haza iránt való kötelességet teljesítünk, a midőn annak a kornak, mely hazánk történetére oly ragyogó fényt hintett, őseinktől öröklött emléket kegyelettel őrizzük és sértetlenül átadjuk az utókor számára. Minthogy pedig a mi 900. éves közjogunk szerint a haza fogalmában nemcsak a nemzetnek, hanem a korának elválaszthatlan fogalma is benn van: bár hinné el mindenki széles e hazában azt a törhetlen igazságot, hogy nemzeti öntudat erejének gyarapodásával szilárdul egyszersmind a korának és a trónnak hatalma és fénye egyaránt.

És ezzel az ünnepi közgyűlést megnyitottam nyilvánítom s a szót Thaly Kálmán országgyűlési képviselő urnak adom át.

Riadó éljenzéssel fogadta a közönség a főispán szavait, mire Thaly Kálmán emelkedett fel szólásra.

Thaly Kálmán beszéde.

Thaly Kálmán a nagy történetíró, a Rákóczi korszak legalaposabb ismerője tartotta meg ezután nagyszabású, remek ünnepi beszédét, mely a dicső kuruc háboru s különösen Rákóczi Ferencz fennkölt, szárnyaló, mindeneket magával ragadó magasztalása volt.

Thaly szavait sokszor szakította félbe zúgó éljen, riadó taps s végül a közönség szünni nem akaró tüntetéssel hálálta meg a lelkes Rákócziánusnak a gyönyörű, történelmi szellemű beszéddel szerzett élvezetet.

Rákóczi hamvai.

Ezután Vecsey Imre főjegyző terjesztette elő a tanács indítványát, melynek alapján a közgyűlés egyhangú határozattal kimondta, hogy a diszgyűlésből feliratot intéz a képviselőházhoz és megsürgeti Rákóczi hamvainak hazaszállítását.

Thaly Kálmán diszpolgár.

Kovács József polgármester előterjesztette értelmében végül a közgyűlés a város diszpolgárává választotta Thaly-t. — Ezt az ünnepi közönség arra használta fel, hogy Thaly Kálmán mellett szívből fakadó tüntetést rendezzen. Ez a lelkes ünneplés könnyekig meghatotta az agg kurucot.

Puky Gyula ezzel a diszkozgyűlést berekesztette s a közönség déli 12 óra után hazafias hangulatban szétozslott.

A kerületi tornaverseny.

Első nap.

(Május 21.)

Már kora délután hőmpölygő áradatként indult meg a város közönsége a nagyerdei sporttér felé. Magánfogatok, bérkocsik, kerékpárok foglalták el az utakat, a fulladásig zsufolt kisvasut pedig csak lassan tudott haladni a kíváncsiak ezrei között. Ragyogó szép idő kedvezett a kerületi tornaverseny első napjának, a közönség érdeklődése pedig évek óta nem nyilvánult olyan mértékben, mint tegnap.

Három órakor indultak a versenyzők csapatai a kollégiumból. — Elöl az Egyetértés zenekara ment, utána jöttek az intézetek saját zászlóik alatt.

Az 1500 tanuló a Csokonai-kerten át vonult a Péterfára s az ifjuság meghajtotta lobogóit Csokonai szobra előtt. Festőien szép volt a menet, mely végtelennek tetsző színes szallagként kigyózott végig a Péterfia-utcán és Simonyi-uton.

Mire a diákok a versenytérre értek, már nem lehetett nézőjegyet kapni. Több mint 8000 ember szorongott a nézőhelyeken s lelkes tapsal fogadták az érkező versenyzőket.

Mácsay karnagy vezényletével 1300 fű levett kalappal, igaz lélekkel énekelte el bevezetésül nemzeti imánkat, a Himnuszt. A közönség állva, levett kalappal hallgatta s gyönyörködött a hatalmas kórusban.

A Himnusz után megkezdődtek a szabadgyakorlatok. A nagyszabású látványosság minden egyes számát tapsal kísérte a közönség s különösen nagy hatást keltett mikor 3000 kar emelkedett az légnak s 3000 láb dobbant a földön. A szabadgyakorlatokat Tóth Mihály debreceni tornatanár végezte.

Szerekhez vonultak ezután az egyes intézetek s szép mutatványokkal gyönyörködtették a nézőket. Különösen tetszettek a nagyváradi, kisujszállási, nyiregyházi, debreceni, nagykárolyi, sárospataki — és hódmezővásárhelyi iskolák csapatának mutatványai. Szertornázás után következtek a versenyek, melyekről alább számolunk be részletesen.

A versenyek meglehetősen rendben folytak le, bár a pálya közepére sok illetéktelen néző toladott be. A pár ott lézengő rendőr nem törődött az ügyvel, a rendezőség pedig minden buzgósága mellett sem tudott teljes rendet tartani. Így történt, hogy a kötélhuzásból vajmi keveset látott az emelvények közönsége. Baleset nem történt, egy kisujszállási tanuló azonban rosszul lett. A kötélhuzásnál megerőltette magát. Dr. Tüdős Kálmán és dr. Vargha Emil orvosok vették ápolás alá, szállására vitték. Remélhetőleg nem lesz komolyabb baja.

A versenyek részletes lefolyása a következő:

Az összetett főverseny.

A kerületi tornaverseny főszáma és eseménye volt a rudugrás és sulydobásból álló összetett verseny, melynek első díja a gyönyörű ezüst kürt, — második díja pedig ezüst serleg. Minden intézet legerősebb és legügyesebb tíz fiát állította ki a porondra s ugyancsak kemény küzdelem folyt a pálmáért.

A rudugrásban feltűnést keltő eredményt ért el Szegedy Géza (Debrecen ref. főgimn.) ki bámulatos könnyen repült át 3 méter 5 centimétert. Olyan klaszsisu rudugró, — ki bármelyik atlétikai versenyen megállaná helyét. Szépen ugrottak még Májerszky Jenő (Debrecen ref. főgimn.) 275 cm., Rácz Ferenc (Kisujszállás) 275 cm., Szilágyi László (Sárospatak főgimn.) 290 cm. és Urbancsek Mihály (Déva tan. képző) 285 cm.

A sulydobásnál nagy fölényben voltak a debreceni ref. főgimnázium növendékei, kik gyönyörűen hajították a 7 és fél kilós vasgolyókat. Veress Lajos (Debrecen ref. főgimn.) 12 méter 27 cm.-t, Röhrig Károly (ugyanazon intézet) 11 méter 93 cm.-t dobott. Igen szépen dolgozott Szlavoka Samu (Szarvas), ki jobbkezével 11 m. 38 cm.-t, balkézével pedig 10 m 60 cm.-t dobott.

Sokáig tartott az összetett verseny s a végleges összehámozás és eredménymegállapítást nem is végezte be a bíróság, de már az eredmény köztudomásu: Az ezüst kürtöt a debreceni ref. főgimnázium csapata nyerte, melyben minden egyes fű ezüstérmét is kap.

A csapatban szerepeltek: Szilágyi Dezső, Huszágh Oszkár, Kalmár István, Májerszky Jenő, Veres Lajos, Köhrig Károly, Karácson András, László János, Szegedi Géza és Zöld József.

Az ezüst serleghől álló második díjat a hódmezővásárhelyi főgimnázium csapata nyerte, melynek minden tagja bronzérmét kap. A csapatban szerepeltek Lénárt János, Bartók János, Tornay Bálint, Halmi Jenő, Imre József, Balog Imre, Szücs Sándor, Rácz Andor, Sallai István, Takács Sámuel. Harmadik lett a szarvasi főgimnázium.

Mint fentebb jeleztük a versenybírótság ugyan még nem hirdette ki ítéletét, de az eredményt teljesen beavatott helyről tudtuk meg.

Rud- és kötélhuzás.

Az összetett versenyenyl egyidejűleg folytak a mászó versenyek. Először a debreceni alsó gimnáziumok fiatal növendékei mérkőztek póznamászással, azután következett az összes intézetek kötélhuzása és függeszkedése.

A rudhuzásban ezüstérmét nyertek: Szabó Lajos (Debrecen ref. főgimn.) Rácz Antal (ugyanaz.)

Bronzérmét nyertek: Moizs Pál (Debrecen főreál), Géresi Ferenc (Debrecen ref. főgimn.).

A kötélhuzásban illetve függeszkedésben ezüstérmét nyertek: Lautner János (Békés Csaba főgimn.) Klein Jakab (Debrecen főreál.) Pálffy János (Debrecen tanítóképző.) Harti János (Szarvas főgimn.) Bakos István (Debrecen tanítóképző.) Pelle János (Lugos főgimn.) Bornemissza István (Debrecen tanítóképző.) Balogh Miklós (Nyiregyháza főgimn.) Jakab József (Sárospatak tanítóképző), és Jorka Béla (Debrecen ref. főgimn.)

Bronzérmét nyertek: Kurdi Sándor (Debrecen tanítóképző.) Kutlik Sándor (Szarvas főgimn.) Szarukán László (Arad

főreál), Sztaity János (H.-M.-Vásárhely főgimn.), Medgyesy Gábor (Debrecen ref. főgimn.), Fehér István (Debrecen keresk. iskola), Székács József (Kolozsvár ref. főgimn.), Toldy László (Nyiregyháza főgimn.) Kádár István (Debrecen ref. főgimn.) Járay István (Kolozsvár ref. főgimn.) Elefánt János (Szarvas főgimn.) és Rázsó Ferenc (Kisujszállás főgimn.)

A debreceni alsóbb osztályok sikertelése következett ezután. *Ezüstérmeket* nyertek: Pollatsek Jenő (főreál és Balogh János (ref. főgimn.) és Rác Antal (ref. főgimn.)

A távol ugrás.

Nyolc csoportban kezdték meg a versenyző ifjak a távolugrást, melynek eredménye a következő:

Ezüstérmeket nyertek: Somody István (Kolozsvár ref. főgimn.) Engel László (Debrecen keresk. iskola.) Koráb János (Békés-Csaba főgimn.) Kocuba János (Békés Csaba főgimn.) Falusy Alajos (N.-Károly főgimn.) Motesiczky Pál (Debrecen rk. főgimn.) Midea Szerafin (Belenyes főgimn.) Cziriják István (Debrecen keresk.)

Bronzérmeket nyertek: Szegedi Géza (Debrecen ref. főgimn.) Moravcsik János (Szarvas főgimn.) Kurek Pál (Nyiregyháza főgimn.) Vári Sándor (Békés főgimn.) Mangy Árpád (Debrecen tanítóképző) Szatmáry Béla (Arad főreál.) Tóth Elek (Sárospatak ref. főgimn.) Dógei Kálmán (Szentés főgimn.) és Kovács Gábor (Sárospatak tanítóképző.)

A staféta-futás.

A tornaverseny legérdekesebb száma következett ezután: a *staféta-futás*. — Látványosságnak rendkívül szép és izgalmas volt a futás, a közönség pedig valóságos lázas érdeklődéssel kísérte.

A győztes staféta-csapatok közül az első csapat tagjai ezüst-, a második tagjai pedig bronzérmeket kapnak.

Elsők lettek: A *sárospataki* tanítóképző csapata; Kovács Gábor, Jakab József, Littykai György, Hisem János. — A *debreceni főreáliskola* csapata: Pető Lajos Shöntag Alfréd, Hegedüs György Klein Armin. A *kolozsvári ref. főgimn.* csapata: Török Pál, Nagy Endre, Jó József, Somodi István. A *debreceni tanítóképző* csapata: Erdei Lajos, Medgyesi Gyula, Bertalan Imre, Ormós Lajos.

Másodiknak érkeztek be: Engel László, Fehér István, Tom Barna, Matolcsi József. — Az *Aradi főreáliskola*: Kocsisofszky P., Korányi Barna, Medrea Aurél, Berrár Szerafin. A *debr. ev. ref. főgimnázium*: Sáfár L., Májerszky Jenő, Szabó Antal, Szegedi Géza. A *debreceni róm. kath. főgimnázium*: Motesiczky Pál, Fényes Jenő, Uj Sándor, Unger József.

Kötélhuzás.

Befejező verseny a kötélhuzás volt, keményen nekifessitették lábukat a fiúk s harcias kiáltásokkal buzdították egymást. — Az eredmény a következő: győzött a *csabai főgimnázium*, *szarvasi főgimn.*, *nagyvárad* főreál, *erzsébetvárosi főgimn.*, *nyiregyházi főgimn.*, *dévai tanítóképző*, *kolozsvári főgimn.*, *miskolci ref. főgimn.*, *hódmezővásárhelyi főgimn.*, *debreceni róm. kath. főgimn.*, *békési főgimn.*, *debreceni ev. ref. főgimn.*, *mezőtúr főgimn.*, *debreceni keresk. iskola*, *kisujszállási ref. főgimn.* és *sárospataki áll. tanítóképző* csapata.

Ezzel befejezték az első nap műsorát, az ifjuság oszlopokba állott, s a

Szózat lelkes éneklése után megindult a menet be a városba.

Oriási közönség kísérte és várta a daliás fiukat, kik holnap bizonyára kellemes emlékekkel távoznak majd a hajduk vendégszerető ősmagyar városából.

Ma lesz a kerületi tornaverseny második napja, melynek műsorán sok érdekes verseny és látványosság szerepel. Kezdeté fél négy órakor. Ennek vége lesz a jutalmak kiosztása s a város megvendégeli a fiukat.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap tínapon d. e 9—12-ig.

Május 22, Országos ifjusági tornaverseny.

Május 22, A város Rákóczi-ünnepé,

Junius 4. Keresk. és iparkamara közgyűlése.

Junius 6. A közigazgatási tanfolyam hallgatók nyári tánc mulatsága a nagyerdői vígadóban

* **A pozsonyi Toldi-kör küldöttsége Debrecenben.** A mai lélekelmélő jelenetekben bővelkedő *Rákóczi* ünnepen a pozsonyi Toldi-kör is képviselve volt, s már tegnap Debrecenbe érkezett a kör három előkelő tagja: Dr. Pávai Vajna Gábor kórházi főorvos, Dr. Pantocsek és Csifási Ignác a Toldi-kör rendes tagjai akik különösen *Thaly* Kálmán szabad előadása iránt érdeklődtek.

* **Bakonyi Samu dr. gyászja.** *Bakonyi* Samu dr., a jeles büntető-jogász, Debrecen város II. választókerületének országos képviselőjét súlyos csapás érte. Édes apja *Breier* Mór, városunk egyik legismertebb polgára 82 éves korában meghalt. — Ma délelőtt 10 órakor volt a temetése nagy és őszinte részvét mellett.

A város vendéglátása. Nincs kellemtlenebb dolog a szókimondásnál. Régi közmondás: szólj igazat, betörök a fejed. Szászorosan áll ez az ujságíróra nézve. Az ujságíró vagy közönséges hírszarka, aki minden hiru ember háza körül ott esörög és válogatás nélkül összehordogatja mindazt, ami csillog; vagy pedig önálló gondolkodásu, az eseményeket figyelő, a jelenségeket saját szabad felfogása szerint bíráló egyéniség. Ez utóbbi esetben keserves a sorsa. Ha a maga véleményét, itéletét nyíltan megírja, nyomban ellene zudul a személyi érzékenység, mely minden őszinte szóban halálos sérelmet lát. Ime, így járt legutóbb a *Szabadság*, mely szerény bátorsággal megírta, hogy nézete szerint a város az ország polgármestereinek vendéglátása körül nem fejtett ki nagy művészetet. Ezért valahol valakik rögtön felszisszentek és siettek haragjuk tüzét két más ujságból a *Szabadságra* fujni. A kegyes védelmezők egyike azzal igyekezik a mi tapasztalatainkat lecáfolni, hogy a vendég polgármesterek elismeréssel halmozták el a tanács tagjait. — Ezt bizony elhiszük; de ez csupán azt bizonyítja, hogy a vendégek művelt uri emberek voltak, azonban egyáltalán nem dönti meg a mi állításainkat. Egyébaránt

itt felesleges minden vita. A mi meggyőződésünk az, hogy a vendéglátás nem volt nagyon ügyes és figyelmes. Ha a vendégek valóban *Debrecen város vendégei voltak*, akkor ez a meggyőződésünk szomorú adattal erősödik a vendégek elutazásának körülményei révén. A vendégek nagy része szerdán reggel a 9 órai gyorsvonattal utazott el. Egy árva lélek, *egyetlen hajdu se jelent meg a Bikában szerdán reggel a város részéről. A vendég polgármesterek kérdezősködtek*, vajjon bucsuzik-e tőlük valaki s vajjon a városi fogatok előállítottak-e? De se bucsuzó házigazdáknak, se városi fogatoknak hírvukhamvuk sem volt. Telefonoztak a városházára: senki se felelt. Telefonoztak a városgazdai hivatalba: küldjék a városi kocikat! Onnan azt felelték: nincs elrendelve! . . . és nem küldték. Ekkor a vendég polgármesterek, *Debrecen város vendégei*, bérkocsikat hozattak és azokon hajtattak ki a gyorsvonathoz anélkül, hogy egyetlen városbeli ur kísérte volna őket. Ez különben régi mulatságos szokás nem csak Debrecenben; a miről vidéki felolvasásokra meghívott írók tudnának eleget mesélni. A híres írókat megérkezésük alkalmával rendszeren hölgyek és urak diszes küldöttsége várja s kíséri diadallal a városba . . . a felolvasás után pedig másnap reggel a jeles író egyedül, gyalog vagy konflison bandukolhat ki az állomásra. Tessék csak megkérdezni előkelő budapesti írókat, hányszor tapasztalták ezt a bájos vendéglátási jelenséget! . . . Ám azért oda se a bajnak! Ha valaki ügyetlen, tapasztalatlan vendéglátó, azért még lehet kitünő tisztviselő. És mégis csak ez a fő! . . . Reméljük tisztviselői érdekeket még nem egyszer lesz alkalmunk megdícsérni! És a megérdemelt dícséretet nem is hallgatjuk el soha, még azokról sem, akik a jogos gáncs miatt duzogni szoktak.

* **Az országos irodalmi szövetség és a Csokonai-kör.** A vidéki irodalmi körök egyesítésére célzó mozgalom egy újabb lépést tett előre. A f. évi január 6 án a Petőfi-társaságban tartott értekezlet egy szervező bizottságot küldött ki. Pekár Gyula elnöke alatt, mely elkészítette az országos irodalmi szövetség alapszabálytervezetét; Jókai Mór pedig mint a Petőfi-társaság elnöke összehívta a vidéki irodalmi társaságokat máj. 28-ra ez alapszabálytervezet tárgyalására s ez alapon az országos irodalmi szövetség szabályszerű megalakítására. Ez alakuló gyűlésre természetesen a Csokonai-kör is meg van hívva, mely bizonyára ismét képviseltetni fogja magát két küldöttével, a januári első értekezletre megválasztott Komlóssy Arthur alelnökkel és Kardos Albert titkárral, de hogy vajjon belép-e a tervezett irodalmi szövetségbe azt a kör még külön választmányi, esetleg közgyűlésen dönti el a kör. A belépést annál inkább meg kell gondolnia mert

az országos irodalmi szövetség szervező bizottsága annyi sok mindent markolt, hogy féló igen keveset fog majd fogni.

* **Meghűntetett öngyilkos jelölt.** Katonáéknál az ember nem rendelkezhetik szabadon az életével, a mit bizonyít a Szabó László esete is. Szabó a debreceni 3-ik honvédegyalozrednél szolgált mint közbaka. Nagyon elkeserítette pedig a gyöngy-élet s öngyilkosságot követett el. De a golyó célt tévesztett s mi után erős a gyanu, hogy Szabó csak azért lőtt magába, hogy nyomorék legyen s így a katonaságtól megszabaduljon, a hadbírótság egy évi fegyházra ítélte. Ezt az egy évet utánna kell szolgálnia.

* **Igazításul.** Lapunk múlt számában Rákóczi hársfáiról megjelent keltemény második szakában értelmet zavaró sajtóhiba csuszott be. A negyedik sorban t. i. magyarunk helyett nagyurunk olvasandó.

* **Az Abelesz iskola majálisa.** Tegnap tartotta az Abelesz-féle polgári iskola tavaszi mulatságát. Reggel kezdődött s a tanulók és családjaik vendégeikkel együtt vidáman, játék, szórakozások közt a szabadban töltötték a napot. Este bevonultak a Dobos-vigadóba s a majális pompásan sikerült táncmulatsággal végződött. Az első négyest 120 pár táncolta.

* **A Dunába ölte magát.** Szomorú értesítést kapott tegnap Tóth Bálintné Hatvan utca 52 szám alatti debreceni lakosnő. A budapesti rendőrfőkapitányság értesítette hogy Eszter nevű leánya a Dunába ölte magát s holttestét tegnap fogták ki a vízből. Hogy miért lett öngyilkos Tóth Eszter arról nem emlékszik meg a szűkszavu távirat.

* **Ebzárlat.** Az olajütőben újabb előfordult veszt ebmarás folytán a városi ebtartási szabályrendelet 20 §-a értelmében figyelmeztetik az ebtartó közönséget, hogy az ismétlen 40 napra elrendelt ebzárlat sikeres foganatosítása céljából ebeiket szájkosárral ellátva pórázon vezessék, mert az adó alá be nem jelentett kóbor ebek összefogdosására és kiirtására a gyepmester szigorúan utasítást kapott.

TÁVIRATOK.

A király elutazása.

Budapest, május 22. A király tegnap délután Eécsbe utazott.

A sorozás újabb elhalasztása.

Budapest, május 22. Fejérváry Géza báró honvédeadminiszter értesítette a megyéket és városokat, hogy a sorozást az ismert politikai helyzet miatt *julius 1-től augusztus 29-ig elhalasztja.*

A horvát lázongások.

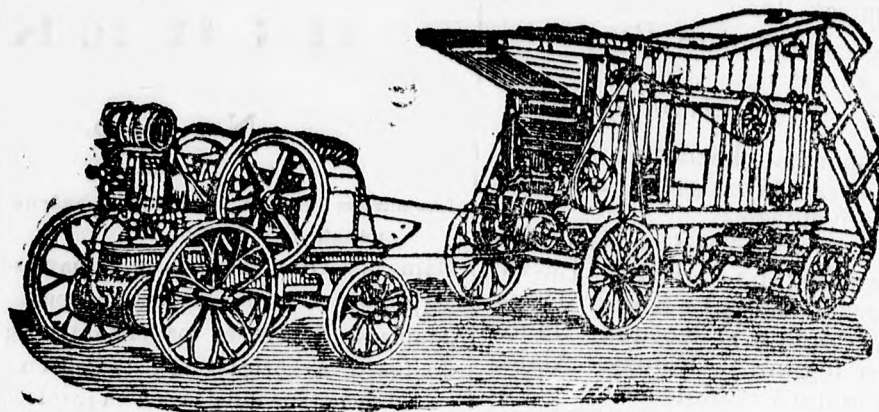
Zágráb, május 22. Tegnap éjjel a Jellasics-szobor előtt tüntetés volt. A tömeg nekironított a lovasrendőröknek. Kettőt lehúztak a lóról és véresre vertek. Száz embert, köztük hatvan iskolásfiút letartóztattak.

„MAYER” GÉPGYÁR vas- és fémöndöde részv.-társ. SZOMBATHELY

Raktár: Budapest. V., Lipót-körut 15.

G a z d a s á g i gépeket, kitérő szer-
kezetű **Benzin-motorokat** 2-50
lóerejű
Benzin-motoros cseplőkészletek.

Legolcsóbb üzem
gépez-szükségleten.

Tűzvesztély kizárva.

Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártás Teljes műalmi berendezések,

Különlegesség: Legújabb szerkezetű oszvaros és szabadalmazott víznyomású borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kiváló képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kivánatra minden szükségletre különköltségvetés.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségekben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitevően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségekben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgöresöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitevően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségekben, megszünteti a felbőgést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kosz és bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, kösz-, vényt, fülfájást stb. Vigyáznunk kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékebbé és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitevően, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógy-
szerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.